

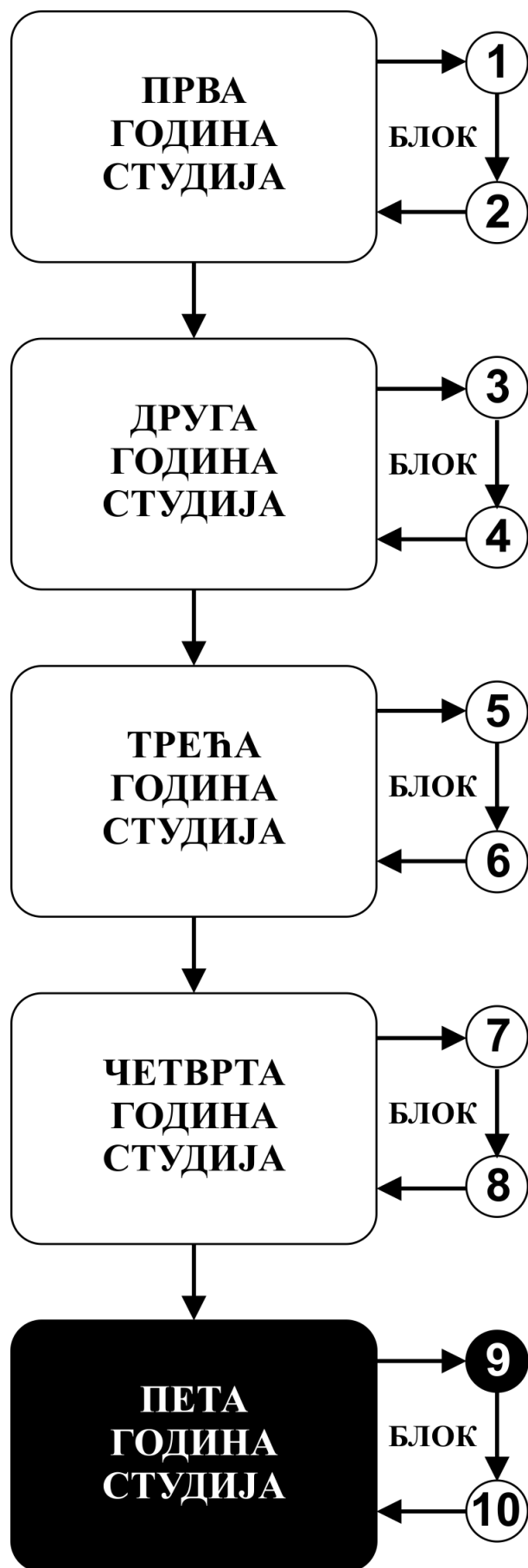

ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ФАРМАЦИЈЕ

ПЕТА ГОДИНА СТУДИЈА

ШКОЛСКА 2025/2026.

КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

Предмет:

КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

Предмет се вреднује са 7 ЕСПБ. Недељно има 5 часова активне наставе (2 часа предавања, 1 час семинара и 2 часа рада у малој групи).

НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ:

Р.бр.	Име и презиме	Е-mail адреса	Звање
1.	Александра Стојановић*	vranicaleksandra90@gmail.com	Доцент
2.	Марко Фолић	markof@fmn.kg.ac.rs	Редовни професор
3.	Срђан Стефановић	sstefanovic@fmn.kg.ac.rs	Редовни професор
4.	Тамара Николић Турнић	tnikolict@gmail.com	Ванредни професор
5.	Радиша Павловић	rpavlovic@medf.kg.ac.rs	Ванредни професор
6.	Оливера Костић	olivera.kostic@fmn.kg.ac.rs	Ванредни професор
7.	Милена Јуришевић	milena.jurisevic13@gmail.com	Ванредни професор
8.	Наташа Мијаиловић	nacakg@gmail.com	Доцент
9.	Катарина Михајловић	katarina.mihajlovic@fmn.kg.ac.rs	Доцент
10.	Марко Равић	markoravic@hotmail.com	Асистент
11.	Катарина Ђорђевић	kacka96kg@gmail.com	Асистент
12.	Божидар Пиндовић	pindovic.bozidar@gmail.com	Асистент

* Руководилац предмета

СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА:

Модул	Назив модула	Недеља	Предавања	Рад у малој групи	Семинари	Наставник
1.	Примена лекова у трудноћи и лактацији	5	2	2	1	доц. др Александра Стојановић
2.	Специфичне манифестације и презентације болести у геријатрији	5	2	2	1	доц. др Александра Стојановић
3.	Специфичне манифестације и презентације болести у педијатрији	5	2	2	1	доц. др Александра Стојановић
Σ 30+30+15=75						

ОЦЕЊИВАЊЕ:

Студент савладава предмет по модулима. Оцена је еквивалентна броју освојених поена (видети табеле). Поени се стичу на два начина:

ПРЕДИСПИТНЕ АКТИВНОСТИ

А. Активност у току наставе (до 30 поена): На овај начин студент може освојити до 30 поена и то тако што на последњем часу рада у малој групи извлачи 2 испитна питања из те недеље наставе, одговара на њих и у складу са показаним знањем добија 0 - 2 поена.

Б. Модулски тестови (до 30 поена): студент по завршетку сваког од 3 модула полаже модулски тест.

- Модул 1: тест има 10 питања
- Модул 2: тест има 10 питања
- Модул 3: тест има 10 питања.

Тачан одговор на свако питање вреди 1 поен.

Шема за бодовање у оквиру предиспитних активности је следећа:

Модул	Назив модула	МАКСИМАЛНО ПОЕНА		
		активност у току наставе	модулски тестови	Σ
1.	Примена лекова у трудноћи и лактацији	10	10	20
2.	Специфичне манифестације и презентације болести у геријатрији	10	10	20
3.	Специфичне манифестације и презентације болести у педијатрији	10	10	20
Σ		30	30	60

ЗАВРШНИ ИСПИТ

Студент може остварити до 40 поена полагањем завршног испита у писаној форми (завршног теста).

Елементи завршног испита и модел бодовања:

- Укупно 40 питања. Свако питање носи по 1 поен.

Студент има право да изађе на полагање завршног испита уколико је у домену предиспитних активности остварио више од 50% поена предвиђених за недељну активност и више од 50% поена предвиђених за модулске тестове (више од 50% поена на сваком модулском тесту).

Да би положио испит, студент мора да оствари више од 50% поена на пољу предиспитних активности, као и више од 50% поена у оквиру целокупног завршног испита.

Коначна оцена се формира на следећи начин:

број освојених поена	оцена
0 – 50	5
51 - 60	6
61 - 70	7
71 - 80	8
81 - 90	9
91 - 100	10

ТЕСТОВИ ПО МОДУЛИМА

МОДУЛ 1.

**ЗАВРШНИ ТЕСТ
0-10 ПОЕНА**

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 10 питања.
Свако питање вреди 1 поен.

МОДУЛ 2.

**ЗАВРШНИ ТЕСТ
0-10 ПОЕНА**

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 10 питања.
Свако питање вреди 1 поен.

МОДУЛ 3.

**ЗАВРШНИ ТЕСТ
0-10 ПОЕНА**

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 10 питања.
Свако питање вреди 1 поен.

ЛИТЕРАТУРА:

НАЗИВ УЏБЕНИКА	АУТОРИ	ИЗАДАВАЧ	БИБЛИОТЕКА
Фармакологија и токсикологија. 3. издање	Јанковић Слободан	Медицински факултет, Универзитет у Крагујевцу, 2011.	има
Клиничка фармација – Збирка задатака за Интегрисане академске студије фармације	Стојановић Александра	Факултет медицинских наука Универзитет у Крагујевцу, 2024.	има
Basic and clinical pharmacology	Katzung G Bertram	Prentice-Hall, Internacional Inc, London, 2015.	има
Goodman & Gilman's The Pharmacological Basis of Therapeutics. 13th ed	Brunton LL, Chabner BA, Knollmann BC, editors.	New York: McGraw Hill; 2018.	има
British National Formulary 68	British Medical Association and Royal Pharmaceutical Society of Great Britain	Pharmaceutical Press, Wallingford.	има
BNF for Children 68	British Medical Association and Royal Pharmaceutical Society of Great Britain	Pharmaceutical Press, Wallingford.	има
Paediatric Drug Handling	Ian Costello, Paul F. Long, Catherine Tuleu	Pharmaceutical Press	има
Neonatal and Pediatric Pharmacology: Therapeutic Principles in Practice. 4th ed	Sumner YJ, Aranda JV	Philadeplphia: Lippincott Williams&Wilkins; 2011.	има
Rang & Dale's Pharmacology 9th Edition	James Ritter Rod Flower Graeme Henderson Yoon Kong Loke David MacEwan Humphrey Rang	Edinburgh: Elsevier, 2020.	има

ПРОГРАМ:

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 1 (ПРВА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Инозитол у функцији
расту и аутоимуности
штитастих жлезда

Предавање (семинар) - 1 час
Инозитол као додаци исхрани (*food supplement*) код хипотиреоидизма

Вежбе – 2 часа
Додаци исхрани код
болести штитастих жлезда

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 2 (ДРУГА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Лекови који делују на
централни нервни
систем у трудноћи и
лактацији.

Предавање (семинар) - 1 час
Клиничка примена антипсихотика,
антидепресива и психостабилизатора.
Наркоманија код трудница
(Бихејвиорална тератогеност)

Вежбе – 2 часа
Инструменти клиничке
процене у психијатрији;
„Хамилтонова скала за
процену анксиозности“

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 3 (ТРЕЋА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Кардиоваскуларни
лекови у
трудноћи и лактацији

Предавање (семинар) - 1 час
Лечење артеријске хипертензије у
посебним групама пацијената;
Лечење акутног хипертензивног
синдрома;

Вежбе – 2 часа
Нестероидни
антиинфламаторни
лекови.
Гавез (*Symphytum officinale*);
Брђанка (*Arnica montana*)

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 4 (ЧЕТВРТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Лекови који делују на
респираторни систем у
трудноћи и
лактацији

Предавање (семинар) - 1 час
Астма и трудноћа. Терапија
туберкулозе у трудноћи. Лечење
туберкулозе код
жена које доје. Гликокортикоиди у
трудноћи и дојењу.

Вежбе – 2 часа
Практична примена
лекова помоћу
небулизатора.
Примене лекова путем
инхалације, деловање на
пљувачне жлезде и
пљувачу. Денталне
ерозије и каријесне
промене код пацијената на
дуготрајној инхалаторној
терапији.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 5 (ПЕТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Антимикробни лекови у
трудноћи и лактацији

Предавање (семинар) - 1 час
Примена антимикробних
лекова у недоношчета и
новорођенчета. Антибиотици у
амбулантном лечењу пнеумонија.

Вежбе – 2 часа
Примена антимикробних
лекова у стоматологији

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 6 (ШЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Синдром хроничног
умора.

Предавање (семинар) - 1 час
Фибромијалгија

Вежбе – 2 часа
Хипохондрија, неурастенија,
синдром хроничног умора.
Коштано-мишићна
обољења, терапија бола

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 7 (СЕДМА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Фармакологија коже

Предавање (семинар) - 1 час
Дерматокосметички препарати за
лечење болесне коже;
Дерматокосметички препарати за
заштиту коже од сунца и старења,
код одраслих и код деце.

Вежбе – 2 часа
Алергије, алергијски
ринитис, уртикарија
Дуготрајна локална
(топикална) примена
НСАИЛ

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 8 (ОСМА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Целијакија. Целијачна
криза. Интолеранција на
глутен.

Предавање (семинар) - 1 час
Синдром иритабилног колона.
Поремећај функције
гастроинтестиналног тракта код
старијих пацијената.

Вежбе - 2 часа
Интолеранција на лактозу
и друге угљене-хидрате.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 9 (ДЕВЕТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Епилептички напади и
епилепсија
Антидепресиви нове
генерације

Предавање (семинар) - 1 час
Лечење пацијената са
епилептичким статусом
Фебрилне конвулзије код деце

Вежбе – 2 часа
Терапија инсомније
Антагонист орексинског
рецептора

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 10 (ДЕСЕТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Збрињавање пацијената
са шизофренијом
Технике аугментације
код терапорезистентних
пацијената

Предавање (семинар) - 1 час
Ментални поремећаји и
поремећаји понашања због употребе
психоактивних супстанција

Вежбе – 2 часа
Схизофренија и
коморбидитет
(психијатријски и
соматски поремећаји)

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 11 (ЈЕДАНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа Антикоагулантна, фибринолитичка и анти тромбоцитна терапија	Предавање (семинар) - 1 час Поремећаји коагулације и тромбоза	Вежбе – 2 часа Лечење анти тромбоцитним лековима Анти тромбоцитна терапија у оквиру свеобухватног лечења <i>Diabetes Mellitus</i> - а
--	---	--

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 12 (ДВАНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа Инсулинска резистенција	Предавање (семинар) - 1 час Сензитизатори инсулина: лекови и додаци исхрани	Вежбе – 2 часа Инсулинска резистенција, симптоми, лечење, исхрана
--	---	--

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 13 (ТРИНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа Рационални приступ примени естрогена код постменопаузалних жена. Ендокрини поремећаји дојки, Брига о репродуктивном здрављу.	Предавање (семинар) - 1 час Примена бисфосфоната, нежељени ефекти, како их спречити.	Вежбе – 2 часа Физиологија женског репродуктивног система Самотестирање, могућности и дилеме ПЦОС - полицистични оваријални синдром, дијагностички критеријуми, терапија, примена инозитола.
---	--	---

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 14 (ЧЕТРНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа Физиолошка регулација енергетске равнотеже Гојазност	Предавање (семинар) - 1 час Патолошке последице гојазности Нутритивни заштитни процес – гојазни пацијенти	Вежбе – 2 часа Фармаколошка терапија гојазности <i>2013 AHA/ACC/TOS Guideline for the Management of Overweight and Obesity in Adults</i>
--	--	---

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 15 (ПЕТНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа Обољења изазвана оштећењима имунског система Неспецифична клиничка употреба адреналних стероида.	Предавање (семинар) - 1 час Реуматоидни артритис Мере које треба предузети да би се ублажила нежељена метаболичка дејства гликокортикоида	Вежбе – 2 часа Остеоартроза
---	---	--------------------------------

РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА И СЕМИНАРА

УТОРАК
ВЕЛИКА САЛА (С3)
15:35 – 17:50

РАСПОРЕД ВЕЖБИ

СРЕДА		
ЖУТА САЛА (Д) 39	ЖУТА САЛА (Д) 40	ЖУТА САЛА (Д) 41
07:30 – 09:00 I група	07:30 – 09:00 II група	07:30 – 09:00 III група
09:00 – 10:30 IV група	09:00 – 10:30 V група	09:00 – 10:30 VI група
10:30 – 12:00 VII група		

[Распоред наставе](#)

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

модул	недеља	Назив методске јединице	Наставник
1	1	Инозитоли у функцији расту и аутоимуности штитасте жлезде	доц. др Александра Стојановић
		Инозитоли као додаци исхрани (<i>food supplement</i>) код хипотиреоидизма	доц. др Александра Стојановић
		Додаци исхрани код болести штитасте жлезде	доц. др Александра Стојановић асист. Катарина Ђорђевић асист. Божидар Пиндовић
	2	Лекови који делују на централни нервни систем у трудноћи и лактацији	проф. др Срђан Стефановић
		Клиничка примена антипсихотика, антидепресива и психостабилизатора. Наркоманија код трудница (Бихејвиорална тератогеност).	проф. др Срђан Стефановић
		Инструменти клиничке процене у психијатрији; „Хамилтонова скала за процену анксиозности“	проф. др Срђан Стефановић асист. Катарина Ђорђевић асист. Божидар Пиндовић
	3	Кардиоваскуларни лекови у трудноћи и лактацији	проф. др Оливера Костић
		Лечење артеријске хипертензије у посебним групама пацијената; Лечење акутног хипертензивног синдрома;	проф. др Оливера Костић
		Нестероидни антиинфламаторни лекови. Гавез (<i>Symphytum officinale</i>). Брђанка (<i>Arnica montana</i>)	доц. др Александра Стојановић доц. др Наташа Мијаиловић доц. др Катарина Михајловић
1	4	Лекови који делују на респираторни систем у трудноћи и лактацији	проф. др Радиша Павловић
		Астма и трудноћа. Терапија туберкулозе у трудноћи. Лечење туберкулозе код жена које доје. Гликокортикоиди у трудноћи и дојењу.	проф. др Радиша Павловић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

модул	недеља	Назив методске јединице	Наставник
		Практична примена лекова помоћу небулизатора. Примене лекова путем инхалације, деловање на пљувачне жлезде и пљувачу. Денталне ерозије и каријесне промене код пацијената на дуготрајној инхалаторној терапији.	проф. др Радиша Павловић асист. Катарина Ђорђевић асист. Божидар Пиндовић
	5	Антимикробни лекови у трудноћи и лактацији	доц. др Катарина Михајловић
		Примена антимикробних лекова у недоношчета и новорођенчета Антибиотици у амбулантном лечењу пнеумонија. Антибиотици у болничким условима.	доц. др Катарина Михајловић
		Примена антимикробних лекова у стоматологији	доц. др Катарина Михајловић доц. др Наташа Мијаиловић асист. др Марко Равић
2	6	Синдром хроничног умора.	проф. др Марко Фолић
		Фибромијалгија	проф. др Марко Фолић
		Хипохондрија,неурастенија, синдром хроничног умора. Коштано-мишићна обољења, терапија бола	асист. др Марко Равић асист. Катарина Ђорђевић асист. Божидар Пиндовић
		ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 1	
2	7	Фармакологија коже	доц. др Александра Стојановић
		Дерматокосметички препарати за лечење болесне коже; Дерма-токосметички препарати за заштиту коже од сунца и старења код одраслих и код деце.	доц. др Александра Стојановић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

модул	недеља	Назив методске јединице	Наставник
		Алергије, алергијски ринитис, уртикарија Дуготрајна локална (топикална) примена НСАИЛ	доц. др Александра Стојановић асист. Катарина Ђорђевић асист. Божидар Пиндовић
	8	Целијакија. Целијачна криза. Интолеранција на глутен.	доц. др Александра Стојановић
		Синдром иритабилног колона. Поремећај функције гастроинтестиналног тракта код старијих пацијената.	доц. др Александра Стојановић
	8	Интолеранција на лактозу и друге угљене-хидрате.	асист. Катарина Ђорђевић асист. Божидар Пиндовић доц. др Александра Стојановић
	9	Епилептички напади и епилепсија	доц. др Наташа Мијаиловић
		Лечење пацијената са епилептичким статусом. Фебрилне конвулзије код деце. Антидепресиви нове генерације	доц. др Наташа Мијаиловић
2	9	Терапија инсомније, антагонист орексинског рецептора	асист. др Марко Равић доц. др Наташа Мијаиловић доц. др Катарина Михајловић
	10	Збрињавање пацијената са шизофренијом. Технике аугментације код терапорезистентних пацијената	проф. др Милена Јуришевић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

модул	недеља	Назив методске јединице	Наставник
		Ментални поремећаји и поремећаји понашања због употребе психо-активних супстанција	проф. др Милена Јуришевић
		Схизофренија и коморбидитет (психијатријски и соматски поремећаји)	проф. др Милена Јуришевић доц. др Наташа Мијаиловић доц. др Катарина Михајловић
3	11	Антикоагулантна, фибринолитичка и антитромбоцитна терапија	доц. др Александра Стојановић
		Поремећаји коагулације и тромбоза	доц. др Александра Стојановић
		Лечење антитромбоцитним лековима. Антитромбоцитна терапија у оквиру свеобухватног лечења <i>Diabetes Mellitus-a</i>	доц. др Александра Стојановић асист. Катарина Ђорђевић асист. Божидар Пиндовић
		ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 2	
3	12	Инсулинска резистенција	доц. др Катарина Михајловић
3	12	Сензитизатори инсулина: лекови и додаци исхрани	доц. др Катарина Михајловић
		Инсулинска резистенција, симптоми, лечење, исхрана	доц. др Катарина Михајловић асист. Катарина Ђорђевић асист. Божидар Пиндовић
	13	Рационални приступ примени естрогена код постменопаузалних жена. Ендокрини поремећаји дојки, Брига о репродуктивном здрављу.	доц. др Наташа Мијаиловић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

модул	недеља	Назив методске јединице	Наставник
		Примена бисфосфоната, нежељени ефекти, како их спречити.	доц. др Наташа Мијаиловић
3	13	Физиологија женског репродуктивног система Самотестирање, могућности и дилеме ПЦОС - полицистични оваријални синдром, дијагностички критеријуми, терапија, примена инозитола.	доц. др Наташа Мијаиловић асист. Катарина Ђорђевић асист. Божидар Пиндовић
	14	Физиолошка регулација енергетске равнотеже Гојазност	доц. др Александра Стојановић
		Патолошке последице гојазности Нутритивни заштитни процес – гојазни пацијенти	доц. др Александра Стојановић
		Фармаколошка терапија гојазности <i>2013 AHA/ACC/TOS Guideline for the Management of Overweight and Obesity in Adults</i>	доц. др Александра Стојановић асист. др Марко Равић доц. др Катарина Михајловић
3	15	Обољења изазвана оштећењима имунског система Неспецифична клиничка употреба адреналних стероида.	доц. др Тамара Николић Турнић
		Реуматоидни артритис, Мере које треба предузети да би се ублажила нежељена метаболичка дејства гликокортикоида.	доц. др Тамара Николић Турнић
		Остеоартроза	доц. др Тамара Николић Турнић асист. др Марко Равић доц. др Наташа Мијаиловић
		ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 3	
		ИСПИТ (ЈАНУАРСКО-ФЕБРУАРСКИ РОК)	